

Uzasadnienie

Ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o wsparciu rozwoju kompetencji cyfrowych uczniów i nauczycieli (Dz. U. poz. 1369), zwana dalej „ustawą o wsparciu”, która weszła w życie 2 sierpnia 2023 r., stworzyła ramy prawne dla przekazywania:

- ✓ laptopów – na własność rodzicom (opiekunom prawnym) uczniów klas IV publicznych i niepublicznych szkół podstawowych oraz uczniom publicznych i niepublicznych szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne, klasy odpowiadającej klasie IV szkoły podstawowej, zwanymi dalej „uczniami” oraz
- ✓ bonów na zakup laptopa lub laptopa przeglądarkowego – nauczycielom, wychowawcom i innym pracownikom pedagogicznym pozostającym w stosunku pracy na dzień 30 września 2023 r. w publicznych i niepublicznych szkołach podstawowych i ponadpodstawowych oraz w publicznych szkołach artystycznych, a także w niepublicznych szkołach artystycznych posiadających uprawnienia publicznej szkoły artystycznej, zwanych dalej „nauczycielami”.

Celem tej ustawy było wyposażenie uczniów i kadry nauczycielskiej w narzędzia, które wspomogą rozwijanie ich kompetencji cyfrowych oraz zdobywanie wiedzy przy wykorzystaniu nowoczesnego sprzętu. Dzięki otrzymaniu laptopów każdy uczeń ma zapewniony równy dostęp do innowacyjnych sposobów nauczania, bez względu na bariery materialne. Z założenia, rozwiązanie to ma prowadzić do wyrównania szans wszystkich uczniów w zakresie nabywania kompetencji cyfrowych. Z kolei w przypadku nauczycieli zwiększa ich możliwości na skuteczniejszą realizację podstawy programowej, która w obecnym kształcie bazuje na korzystaniu z nowych technologii w procesie nauczania. Ponieważ projekt tej ustawy został złożony do Sejmu przez posłów, nie był przedmiotem uzgodnień międzyresortowych ani konsultacji publicznych lub opiniowania.

Ustawa o wsparciu dokonała zmiany w ustawie z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (Dz. U. z 2023 r. poz. 1774, z późn. zm.). Art. 28 ustawy o wsparciu dodał w art. 3 pkt 10 ustawy o podatku od spadków i darowizn przepis w brzmieniu „nabycie przez rodziców uczniów laptopów oraz przez nauczycieli laptopów, laptopów przeglądarkowych oraz bonów na zakup laptopów lub laptopów przeglądarkowych otrzymanych w ramach wsparcia, o którym mowa w ustawie z dnia 7 lipca 2023 r. o wsparciu rozwoju kompetencji cyfrowych uczniów i nauczycieli (Dz. U. poz. 1369)”.

Art. 3 ustawy o podatku od spadków i darowizn zawiera katalog wyłączeń spod opodatkowania tym podatkiem. W konsekwencji wprowadzonej zmiany, nabycie na podstawie ustawy o wsparciu przez uprawnione osoby laptopów oraz bonów na zakup laptopów jest wyłączone spod opodatkowania podatkiem od spadków i darowizn. Jednocześnie jednak wyłączenie spod opodatkowania nabycia własności rzeczy lub praw majątkowych enumeratywnie wymienionych w art. 3 ustawy o podatku od spadków i darowizn oznacza, że ocena prawopodatkowa tych zdarzeń powinna być dokonana na gruncie ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 226, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą PIT”.

Ustawa PIT zawiera analogiczny do przywołanego wyżej art. 3 w ustawie o podatku od spadków i darowizn, przepis art. 2 ust. 1, zawierający katalog przychodów wyłączonych spod

opodatkowania podatkiem PIT. Przychodami wyłączonymi spod ustawy PIT są określone w art. 2 ust. 1 pkt 3 tej ustawy przychody podlegające przepisom o podatku od spadków i darowizn. Taka konstrukcja zapewnia z jednej strony jednokrotne opodatkowanie „przychodów” podlegających przepisom o podatku od spadków i darowizn, a z drugiej strony łącznie z przepisami ustawy PIT, np. art. 10 ust. 1 pkt 9, obejmującymi inne źródła przychodów, zapewnia szczelność systemu podatkowego przez objęcie zakresem przedmiotowym ustawy PIT przychodów, które nie podlegają przepisom ustawy o podatku od spadków i darowizn.

W konsekwencji nabycie na podstawie ustawy o wsparciu laptopów i bonów na zakup laptopów, na skutek wyłączenia spod opodatkowania podatkiem od spadków i darowizn, wchodzi w zakres ustawy PIT. Wartość świadczenia w postaci otrzymanego na własność laptopa, jak i bonu na zakup laptopa jest przychodem w rozumieniu przepisów ustawy PIT (art. 11 ust. 1 ustawy PIT), kwalifikowanym do tzw. innych źródeł (art. 10 ust. 1 pkt 9 ustawy PIT). Przy czym katalog zwolnień przedmiotowych ustawy PIT nie zawiera zwolnienia podatkowego, które obejmowałyby wartość tych świadczeń. Brak zwolnienia podatkowego oznacza, że wartość świadczenia w postaci otrzymanego na własność laptopa i bonu na zakup laptopa, podlega opodatkowaniu podatkiem PIT, na ogólnych zasadach, według skali podatkowej. Zatem w obecnym stanie prawnym podatnik, który na podstawie ustawy o wsparciu otrzymał na własność w 2023 r. laptopa albo bonu na zakup laptopa, uzyskuje podatkowy przychód w rozumieniu ustawy PIT. Zatem wartość tego świadczenia podlega obowiązkowi wykazania (wraz z pozostałymi przychodami) w rocznym zeznaniu podatkowym składanym za 2023 r. i opodatkowania.

Na podstawie art. 22 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2023 r. poz. 2383, z późn. zm.), zwanej dalej „Ordynacją podatkową”, minister właściwy do spraw finansów publicznych może, w drodze rozporządzenia, w przypadkach uzasadnionych interesem publicznym lub ważnym interesem podatników, zaniechać w całości lub w części poboru podatków, określając rodzaj podatku, okres, w którym następuje zaniechanie, i grupy podatników, których dotyczy zaniechanie.

Korzystając z tego ustawowego uprawnienia, Minister Finansów podjął decyzję o wydaniu rozporządzenia w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od osób fizycznych obejmującego przychody osób fizycznych uzyskane z tytułu otrzymania na własność świadczeń w postaci komputerów przenośnych typu laptop albo bonów na zakup laptopów lub laptopów przeglądarkowych w ramach wsparcia rozwoju kompetencji cyfrowych uczniów i nauczycieli, o którym mowa w ustawie o wsparciu.

Nie ulega wątpliwości, że projektodawcom ustawy o wsparciu nie chodziło jedynie o „uwolnienie” od opodatkowania nabycia laptopów oraz bonów na zakup laptopów od podatku od spadków i darowizn, ale w ogóle od opodatkowania jakimkolwiek podatkiem, w tym podatkiem PIT. Niemniej jednak brak wprowadzenia do ustawy PIT, podczas prac legislacyjnych nad ustawą o wsparciu, zwolnienia przedmiotowego powoduje, że w obecnym stanie prawnym wartość otrzymanych świadczeń podlega opodatkowaniu. W ocenie Ministra Finansów zachodzą zatem przesłanki do uznania, że ważny interes podatników nie pozwala na opodatkowanie podatkiem PIT wartości świadczeń w postaci otrzymanych na własność laptopów lub bonów na zakup laptopów otrzymanych na podstawie ustawy o wsparciu.

W projekcie rozporządzenia rozwiązywany jest problem opodatkowania. Podatek PIT jest podatkiem rocznym i jego rozliczenie, co do zasady, dokonywane jest do dnia 30 kwietnia roku

następującego po roku podatkowym, w składanym zeznaniu podatkowym. Zaniechanie poboru podatku dochodowego od osób fizycznych może dotyczyć jedynie podatku, który nie został ostatecznie rozliczony, a nie zaległości podatkowej. Termin rozliczenia podatku PIT za 2023 r. upływa natomiast z dniem 30 kwietnia 2024 r.

Proponuje się, aby zaniechaniem objąć przychody uzyskane od dnia 2 sierpnia 2023 r. (od dnia wejścia w życie ustawy o wsparciu) do 31 grudnia 2023 r. Projekt rozporządzenia jest rozwiązaniem tymczasowym. O ile świadczenia określone w ustawie o wsparciu będą realizowane w kolejnych latach, kwestia zwolnienia przedmiotowego zostanie uregulowana w ustawie PIT.

Proponuje się, aby rozporządzenie weszło w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia. Ustawa z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) w art. 4 ust. 2, dopuszcza możliwość skrócenia okresu wejścia w życie aktu normatywnego z uwagi na ważny interes państwa. Ważnym interesem państwa jest natomiast jak najszybsze ogłoszenie przepisów, które kształtują prawa i obowiązki podatników w zakresie rozliczenia podatku PIT za rok 2023. Akcja rozliczeniowa podatku PIT za 2023 r. trwa od 15 lutego 2024 r. i przed upływem terminu rozliczenia, czyli przed 30 kwietnia 2024 r. podatnicy muszą mieć pewność co do tego, jakie dochody mają uwzględnić w zeznaniu podatkowym, a jakich w zeznaniu nie należy wykazywać. Jeśli jednak wartość otrzymanego świadczenia podatnik uwzględni w rozliczeniu rocznym, to po wejściu w życie rozporządzenia będzie uprawniony do złożenia korekty zeznania w tym zakresie.

Stosownie do postanowień art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248), projekt rozporządzenia podlega udostępnieniu w Biuletynie Informacji Publicznej z chwilą jego przekazania do uzgodnień z członkami Rady Ministrów. Wynika to również z postanowień § 52 ust. 1 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348), zgodnie z którym z chwilą skierowania do uzgodnień, konsultacji publicznych lub opiniowania projektu rozporządzenia podlega on udostępnieniu w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Na podstawie przepisów o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa nie zgłoszono zainteresowania pracami nad projektem.

Projekt rozporządzenia:

- jest ujęty w wykazie prac legislacyjnych dotyczących projektów rozporządzeń Ministra Finansów (poz. 854), sporządzanym zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa,
- nie wpływa na funkcjonowanie samorządu terytorialnego, gdyż nie oddziałuje na planowane finanse jednostek samorządu terytorialnego (rozwiązanie ma charakter incydentalny związany z wyposażeniem uczniów i kadry nauczycielskiej w sprzęt informatyczny. Zwolnienie nie ma więc bezpośredniego związku z otrzymywanym uposażeniem i wysokością podatku z tego tytułu),
- nie podlega notyfikacji zgodnie z przepisami dotyczącymi funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych,

- nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia,
- jest zgodny z prawem Unii Europejskiej,
- nie wpływa na mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców,
- jest zgodny z przepisami ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r. poz. 236).

Osiągnięcie celu projektu rozporządzenia nie jest możliwe za pomocą innych środków.